

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه ششصد و پنجاه و ششم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۲/۸/۱۸

مشمتمل بر بررسی دو لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول : لایحه اساسنامه کمیسیون دامپزشکی سازمان همکاری‌های اقتصادی (ا.کو).

بررسی : خلاف شرع یا قانون اساسی دانسته نشد.

دستور دوم: لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین.

ماده ۱: تعهد به استرداد، هر یک از طرفین ...

بررسی : استرداد فرد مورد نظر به جمهوری خلق چین به منظور انجام دادرسی کیفری او در چین مستلزم تأیید جواز دادرسی کشور غیراسلامی و اجراء مجازاتی که در آن‌جا بدان محکوم شده تأیید حکم صادره جهت اجرا می‌باشد و با توجه به اینکه بعضی از احکام ایشان مطابق شرع اسلام نمی‌باشد و قضاوت آنان نیز مشروع نیست، نیز تأیید جواز دادرسی کشور غیراسلامی است و لذا خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۲، بند ۱: استرداد انجام نخواهد شد مگر آن‌که ...

بررسی : ۱- از جهات مختلف این ماده ایرادات شرعی دارد و آن ایرادات بصورت مانع‌الخلو در اکثر بندهای این ماده جاری است که به آن‌ها اشاره می‌شود.

اما ایرادات: ۱- مستلزم تأیید قضاء و دادرسی کیفری کشور غیراسلامی می‌باشد.

۲- بر فرض مشروعیت قضاءشان، قضات آن‌ها واجد شرایط قضاوت نیستند و نمی‌توان مجرم چینی، خصوصاً مسلمان شیعه را به ایشان تحویل داد، علاوه بر آن از ناحیه ولی‌امر نصب نشده‌اند.

۳- راه‌های اثبات جرم در آن کشور بر اساس موازین اسلامی نمی‌باشد.

۴- مجازات‌هایی که تعیین می‌کنند چه بسا مخالف با مجازات‌های اسلامی باشد.

۵- شرعاً حق اجرای مجازات را ندارند.

۲- ماده ۲، بند ۲: در توصیف عملی که طبق ...

بررسی : عنوان مجرمانه ایشان چه بسا مورد تأیید اسلام نبوده و لذا خلاف شرع می‌باشد.

۳- ماده ۲، بند ۳: چنانچه استرداد برای ارتکاب ...

بررسی : مضافاً به ایراد تأیید قضاء ایشان، مستلزم ظلم در بعضی موارد می‌باشد توضیح اینکه مثلاً چه بسا به موجب بند ۱، جرم أخذ رشوه در کشور مقابل دارای کیفر اعدام می‌باشد و تحویل مجرم جهت چند جرم از جمله أخذ رشوه مستلزم ظلم به وی از نظر شرع اسلام می‌باشد و به اعدام محکوم گردد.

شماره: ... ۹۲/ف/۶۶۲
تاریخ: ... /۰۸/۲۰
۱۳۹۲
پوست: ... صلوات

بررسی: اطلاق اعطای شرحی از عمل مجرمانه شرح عمل مجرمانه‌ای که اطلاع پیدا کردن از آن برای غیرقاضی شرع شرعاً جایز نیست - از جهت اینکه مثلاً امری خلاف عفت می‌باشد - نیز می‌گردد و لذا اطلاق مذکور خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۶، بند الف: چنانچه طرف درخواست شونده ...

بررسی: اطلاق اعطاء حق رد استرداد مجرم از جهت شمول نسبت به مواردی که مجرم واقعی را پناهندگی سیاسی بدهد و یا در فرض پناهندگی سیاسی، آن مجرم واقعی را تحویل ندهد خلاف شرع دانسته شد.

ماده ۶، بند ب: چنانچه طرف درخواست شونده دلایل اساسی ...

بررسی: اطلاق حق رد استرداد مجرم در این بند از جهت شمول نسبت به بعضی از موارد از جمله اعتقاد به وهابیت و ارتداد و غیره خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۶، بند پ و ت: چنانچه جرمی که ...

بررسی: مجرد نظامی بودن جرم و تابعیت داشتن مجرم مجوز عدم اجراء احکام و حدود اسلامی در حق مجرم نمی‌گردد و لذا خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۶، بند ث: چنانچه طبق قوانین هر یک از طرفین ...

بررسی: ابهام دارد که آیا منظور هر کدام از طرفین علیحده می‌باشد و یا اینکه منظور مجموع طرفین می‌باشد.

ماده ۶، بند ج: چنانچه طرف درخواست شونده ...

بررسی: از جهت استلزام قبول حکم قضائی کشور غیراسلامی، خلاف شرع دانسته شد.

ماده ۷: موارد اختیاری امتناع از استرداد ...

بررسی: موارد مذکور در بند (الف) و بند (ب) نمی‌تواند مجوز عدم تحویل مجرم توسط کشور چین و در نتیجه عدم اجرای قضاء اسلامی در حق وی گردد.

ماده ۸: تعهد طرف درخواست شونده ...

بررسی: تسلیم مدارک به منظور دادرسی به کشور غیراسلامی که قضاء شرعی ندارد تأیید دادرسی آن و خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۹، بند ۱: در موارد اضطراری یک طرف ...

بررسی: التزام به دستگیری شخص هر چند موقت - بدون وجود مجوز شرعی و به مجرد درخواست کشور چین - ایراد داشته و مشروع نمی‌باشد.

ماده ۹، بند ۲: تقاضا جهت دستگیری ...

بررسی: ایراد مذکور در بند پ ماده ۴ در این بند نیز جاری است.

ماده ۹، بند ۴: چنانچه ظرف یک‌دوره سی روزه ...

بررسی: تمدید بازداشت شخص نیز بدون مجوز شرعی و به مجرد درخواست کشور چین مشروع نمی‌باشد.

ماده ۱۲، بند ۱: چنانچه شخص مورد نظر ...

بررسی: تجویز تعویق انداختن در تحویل دادن مجرم - مذکور در این بند - مستلزم اجازه دادن به کشور چین در مورد عدم تحویل مجرم و مجازات نمودن مجرم توسط خود کشور چین می‌باشد و این تعویق دادرسی او را در کشور اسلامی درخواست کننده به تأخیر می‌اندازد و جایز نیست.

شماره: ... ۹۲/ف/۶۶۲
تاریخ: ... /۰۸/۲۰
پیوست: ... صلوات

ماده ۱۲، بند ۲: چنانچه تعویق استرداد ...

بررسی: بند مذکور از جهت استلزام فرستادن شخص به کشور مقابل جهت تحمل مجازات غیر شرعی است خلاف شرع می باشد.

ماده ۱۳: استرداد به درخواست چند کشور

بررسی: از جهت استلزام تحویل متهم به دستگاه قضائی غیر شرعی که به معنای تأیید دادرسی آن دستگاه است خلاف شرع می باشد.

ماده ۱۶، بند ۱: بنا به درخواست طرف درخواست کننده ...

بررسی: بند مذکور مستلزم تحویل اموال شرعی متهم به کشور مقابل می باشد و در این فرض که اصل قضاء آن کشور ایراد دارد در مقام قضاوت نمی توانند اموال متهم را اخذ نمایند و اخذ اموال و تحویل اموال خلاف شرع می باشد و لذا بند مذکور خلاف شرع می باشد.

ماده ۱۶، بند ۲: در صورتی که موضوع استرداد ...

بررسی: اطلاق این بند از جهت شمول نسبت به تحویل اموال مالک شرعی به کشور چین خلاف شرع دانسته شد.

ماده ۱۶، بند ۴: تسلیم اموال یاد شده ...

بررسی: اصل تجویز تحویل اموال به طرف مقابل خلاف شرع می باشد.

ماده ۱۷: عبور ۱ هر گاه یکی از طرفین ...

بررسی: استرداد و عبور شبیه هم بوده و ایرادات سابق در مورد استرداد در مورد عبور نیز جاری است.

ماده ۱۹: هزینه ها، هزینه های ناشی از مراحل ...

بررسی: هزینه نمودن از بیت المال در جائیکه اصل استرداد شرعاً ایراد دارد خلاف شرع می باشد.

ماده ۲۲، بند ۴: این معاهده در مورد ...

بررسی: مبنیاً بر ایرادات سابق این بند نیز شرعاً ایراد دارد.